

ЕКОЛОГИЧНО

списание

юли 2019

3

фото: Ратко Ставров

Какво е рециклиране?

(стр. 3)

Разделно събиране и изхвърляне на боклук" (стр. 2)

Семинар на тема „Рециклиране на отпадъци“ (стр. 4)

Разделно събиране и изхвърляне на боклук

Все по-често се говори за ползите от разделното събиране и изхвърляне на отпадъци. Те се споменават най-вече когато говорим по екологични теми и търсим начини да направим света малко по-чисто място.

Но защо трябва да събираме и изхвърляме отпадъците разделно? С какво помага този вид изхвърляне на отпадъци?

Когато отпадъците се изхвърлят разделно, се постигат най-малко 2 неща:

1. Предотвратяват се много нежелани химични реакции между отделните видове отпадъци. Ако всички опаковки, пластмаси, салфетки, стъкла, метали... са изхвърлени на едно място, реакциите между тях са непредвидими, а образуваният боклук става много по-трудно разградим. Разделното изхвърляне на отпадъци понижава вероятността от тези вредни химични реакции в боклука.

2. Изхвърлянето на различните видове отпадъци в различни контейнери позволява те да бъдат обработени поотделно и увеличава в пъти ефективността на рециклирането на боклука.

Заради тези ползи си струва да се запознаете и да се съобразите с принципите, моделите и стъпките за разделно изхвърляне на боклук.

Разделното събиране и изхвърляне на отпадъци преминава през следните стъпки:

1. Изхвърляне на отпадъка в съответния контейнер
2. Извозване на отпадъците до сметище
3. Сепариране на отпадъка
4. Рециклиране на отпадъците
5. Оползотворяване на отпадъците и трансформирането на част от тях в нови продукти

Съществуват 2 основни модела за разделно събиране и изхвърляне на отпадъци:

- Двуконтейнерен модел – зелен контейнер за стъкло и син контейнер за хартия, пластмаса и метал
- Триконтейнерен модел – зелен контейнер за стъкло; син контейнер за хартия; жълт контейнер за пластмаса и метал

В зависимост от избрания модел за разделно изхвърляне на отпадъци, се използват или 2 вида контейнери за боклук – жълт и син контейнер – или 3 вида контейнери за боклук – жълт, син и зелен контейнер.

За да има ефект от разделното изхвърляне на

отпадъците, трябва да ползвате всеки контейнер за боклук по предназначение, според цвета:

В контейнера с жълт цвят се изхвърлят пластмасови и метални отпадъци:

- пластмасови бутилки от вода, безалкохолни напитки, бира, олио, прясно мляко
- кофички от кисело мляко, от сметана, пластмасови кутии
- туби и шишета от козметика
- туби и шишета от санитарни продукти
- пластмасова чаши и тарелки
- метални кеңчета
- капачки от бутилки и буркани
- найлонови торбички, стреч фолио и опаковъчно фолио.

Важно е да почистите остатъците от храни и напитки, преди да изхвърлите пластмасовите отпадъци в контейнера.

В контейнера със зелен цвят се изхвърлят само стъклени отпадъци като:

- бутилки от всякакъв вид и цвят
- стъклени шишенца от козметични продукти
- буркани от всякакви храни.

Резултати от разделното изхвърляне на отпадъци:

Разделното изхвърляне подпомага сортирането на отпадъците, а това води до по-ефикасното им рециклиране. Резултатите варират според поведението на хората в съответния район и според степента на отговорност на фирмите за извозване и изхвърляне на отпадъци.

Но при всички случаи, ако изхвърляме отпадъците разделно, ще намалим замърсяването на околната среда и ще повишим енергийната ефективност драстично. Имайте предвид, че:

- Хартията се разгражда за около 2.5 месеца.
- Картонената кутия за мляко се разгражда за около 5 години.
- Пластмасовата торбичка се разгражда за около 10-20 години.
- Консервената кутия се разгражда за около 100 години.
- Пластмасата се разгражда между 300 и 500 години.
- Бирената бутилка се разгражда за 200-300 години.

Ако обаче изхвърляме боклука разделно, ако всички хора и фирмите за отпадъци се отнасят отговорно и съвестно към събирането и изхвърлянето на отпадъци, това няма да се отрази съществено върху околната среда. Освен това можем да спестим от 70 до 90 % енергия и суровини при грижата за отпадъците.

Използването на контейнери за разделно сметосъбиране е интелигентният начин за управление на отпадъците!

<https://hipo3.bg/2016/08/26/разделно-събиране-и-изхвърляне-на-бок/>

Какво е рециклиране?

Рециклиране означава нещо да се използва отново, за пореден път. Вестниците могат да се използват за направата на нови вестници. Алуминиевите кенове могат да се използват за направата на нови алуминиеви кенове. Стъклените буркани могат да се използват за направата на нови стъклени буркани.

Затворен цикъл на рециклиране

Затворен цикъл на рециклиране е превръщането на стар продукт в същото нещо отново. Например превръщането на старите алуминиеви кенове в нови алуминиеви кенове или старите стъклени буркани в нови стъклени буркани.

Превръщането на кофичките от кисело мляко в саксии за цветя не е затворен цикъл на рециклиране, защото се изработва друг продукт.

Затвореният цикъл на рециклиране е идеален, защото вече има пазар за рециклирания продукт. Не е нужно производителите да се надяват, че хората ще купуват алуминиеви кенове – те знаят, че ще е така. Това обаче може да не е вярно за саксиите от рециклирана пластмаса.

Рециклирането спестява място на сметището.

По-голямата част от отпадъците се извозва на сметище и се закопава там. Какво лошо има в това? Ами това е скъпо и обикновено възникват спорове при изграждането на нови сметища или строежа на нови заводи за изгаряне (инсинератори). Рециклирането е един начин да се намали количеството отпадъци, постъпващи на сметището.

Рециклирането може да намали разходите за обезвреждане на отпадъците.

Складирането (депонирането) на отпадъци не е безплатно. Боклукчийските камиони плащат, за да разтоварят на сметището. Плащането се нарича такса за депониране и се изчислява върху теглото или обема на боклука. Рециклирането снижава разходите на сметището, защото то приема по-малко отпадъци.

Рециклирането може да спести енергия.

Почти винаги енергията, необходима за направата на нещо от рециклирани материали, е по-малко, отколкото

ако то се направи от нови. Използването на рециклиран алуминиев скрап за направата на нови алуминиеви кенове, например, изисква 95% по-малко енергия отколкото при направата им от боксит (руда – суровина за добиване на алуминий). Едно изключение от това правило са пластмасите. Понякога трябва повече енергия за рециклирането на пластмасата, отколкото при използването на нов материал.

Рециклирането спестява природни ресурси.

Природните ресурси са богатства, вежливо предоставени ни от майката-природа. Природните ресурси включват земя, растения, минерали и вода. Като използваме материалите повече от веднъж, ние запазваме природните ресурси. В случая с хартията, рециклирането запазва дървета и вода. Правенето на хартия от рециклиран материал спасява до 17 дървета и използва 50% по-малко вода.

Рециклирането може да намали замърсяването на въздуха и водите.

Използването на алуминиев скрап вместо боксит за направата на нови алуминиеви продукти намалява замърсяването на въздуха и водата с 95%. Ако искате да направите нещо за околната среда – рециклирайте алуминиевите кенове!

Рециклирането създава работни места.

Изчислено е, че рециклирането създава почти пет пъти повече работни места от обезвреждането на отпадъци. Рециклирането изисква фирми, които да събират, да извозват и да преработват рециклируемите материали, както и фирми, които да произвеждат продукти от рециклирани материали. Хората, ангажирани в рециклиращата промишленост, са работници в сортиращите инсталации, шофьори на камиони, търговци, работници в преработващите предприятия, инженери или химици.

<http://www.ecopack.bg/kids/стъпка-2-рециклиране/18/view/>

На 20 и 21.06.2019 г. в спортната зала на гимназията се проведе двудневен семинар на тема „Рециклиране на отпадъци“. Целта на семинара беше учениците да се запознаят с управлението на опаковките и отпадъците като цяло.

Една от главните задачи на обучението бе учениците да се забавляват и творят в Работилница за рециклиране, като по този начин получат полезна и интересна информация за отпадъците от опаковки, за това как да ги събират разделно и защо е необходимо това.

Опазването на околната среда се превръща в един от най-важните и актуални проблеми на съвременното общество. Глобалното замърсяване на планетата и увеличеното потребление на природни ресурси оказват огромно влияние върху здравето и живота на хората, а и на целия животински и растителен свят.

На втория ден от семинара учениците почистиха река Нишава в района на самата гимназия. Идеята беше всичко, което бе научено предишния ден за разделното събиране на отпадъци, да се приложи на практика. Освен това надеждата на всички участници в почистването на реката бе, че много от местни жители, свидетели на усилията на гимназистите за поддържане чистотата на река Нишава, ще ограничат изхвърлянето на боклук в речното корито.

Списанието се публикува като част от проекта „Екологично образование - Аз и природата“ на Гимназия „Св. св. Кирил и Методий“ - Цариброд.

Издателство: Гимназия „Св. св. Кирил и Методий“ - Цариброд с подкрепа на Гражданско сдружение „Обзор“ - Цариброд, сп. „Визия“ и Радио телевизия Цариброд.

Директор: Снежана Симеонова. Редактор: Снежана Тошев Миланов. Отговорник за разпространение и финанси: Драган Йовичич. Лектор: Донка Николова. Техническа подготовка: „Positive production“.

Печат: „Пи-прес“ - Пирот. Списанието /1000 бр./ излиза месечно.

Проектът „Екологично образование – Аз и природата“ се финансира от Министерството на външните работи на Република България по програма Участие на България в международното сътрудничество за развитие 2018